

Pražský lingvistický kroužek 2016/2017

zpráva o činnosti

CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA

Hlavní událostí sezóny bylo mezinárodní symposium *Expérience et avenir du structuralisme — Minulost a budoucnost strukturalismu*, jež Kroužek pořádal u příležitosti 90. výročí svého založení. Na pozvání PLK přijelo do Prahy 19 odborníků z celého světa, od Íránu po Kanadu, a 21 tuzemských; symposia se účastnila odborná veřejnost česká, průběžně bylo v sále 60 až 70 posluchačů. Pražské symposium se odehrálo v kontextu zvýšeného mezinárodního zájmu o strukturalismus. Na závěr symposia byl ustanoven přípravný výbor mezinárodního projektu «Atlas du structuralisme européen», jehož svolavatelem je předseda PLK. Kroužek pořádal celkem 14 řádných zasedání, spolupřádal mezinárodní seminář v Praze (s Filosofickým ústavem AV) a vystoupil na světovém kongresu v Ženevě.

MEZINÁRODNÍ SYMPOSIUM K 90. VÝROČÍ PLK

Praha, Česko, 24–26.X 2016 : *Expérience et avenir du structuralisme — Minulost a budoucnost strukturalismu*

Podrobný program přiložen na konci této zprávy

MEZINÁRODNÍ KONTEXT PRAŽSKÉHO SYMPOSIA

Paris, France, 9.V 2016 : *Saussure et l'avenir des sciences de la culture. Vingt ans après De l'essence double du langage*

Calgary, Canada, 3–4.VI 2016 : *Émile Benveniste, la croisée des disciplines*

Roma, Italia, 6–7.VI 2016 : *Saussure e i suoi interpreti italiani*

Paris, France, 15–17.VI 2016 : *Le Cours de linguistique générale 1916–2016. Le devenir*

Natal, Brésil, 2–4.IX 2016 : *Publication du Cours de linguistique générale et héritage. 2e colloque international Ferdinand de Saussure*

Paris, France, 3.X 2016 : *Problèmes de linguistique générale, 50 ans après*

Istanbul, Turquie, 6–7.X 2016 : *Sémantique structurale, 50 ans après*

Genève, Suisse, 9–14.I 2017 : *Le Cours de linguistique générale 1916–2016. L'émergence*

Na všech těchto akcích se vědělo o programu a aktivitách PLK, ten byl zastoupen svými tuzemskými či zahraničními členy.

ŘÁDNÁ ZASEDÁNÍ (veřejně přístupné přednášky a diskuse)

podzim

07.11. Sylvie Richterová: Román paradox : významotvorná funkce paradoxu v díle Milana Kundery

21.11. Irène Fenoglio: *Autour d'Émile Benveniste*, představení knihy

05.12. Marek Nagy & Michal Kříž: Od tensí k paradoxům : Pražský lingvistický kroužek a Wiener Kreis

19.12. Šárka Velhartická: Jak Bedřich Hrozný rozluštil chetitštinu

zima

16.01. Martin Janečka (České Budějovice): Sémiotické myšlení S.K.Šaumjana

30.01. rozprava o thesích 2016

13.02. rozprava o thesích 2016

27.02. rozprava o thesích 2016

13.03. Veronika Středová (Hradec Králové): Strukturalismus v české historiografii

jaro

27.03. Tomáš Hermann & Miloš Zelenka : Jakobsonova *Moudrost starých Čechů*

10.04. Claudio Paolucci (Bologna): Umberto Eco. A philosophical platypus

- 24.04. Konrad Herrmann (Berlin): Leopold Silberstein und der Prager linguistische Zirkel
15.05. Petr Voit : O autentický stav české společnosti ovlivněné husitstvím. Literatura, knižní kultura a knižní kultura 1498–1547
29.05. Robert Kolár & Petr Plecháč : *Kapitoly z korpusové versologie*
12.06. Rolandas Kregždys (Vilnius): Historical reconstruction of Baltic languages
-

PLK ČINNÝ V MEZINÁRODNÍM KONTEXTU

Praha, Česko, 22.XI 2016 : *Émile Benveniste et ses « Dernières leçons »*. Francouzsko-český seminář pořádaný Filosofickým ústavem a Pražským lingvistickým kroužkem

Ženeva, Švýcarsko, 9–14.I 2017 : *Le Cours de linguistique générale 1916–2016. L'émergence*. — Vystoupení představitele PLK

FINANČNÍ TOKY

Na pořádání mezinárodního symposia «Minulost a budoucnost strukturalismu» získal PLK mimořádnou dotaci od ministerstva kultury ČR (170.000 Kč); náklady symposia Kroužek vyúčtoval ministerstvu samostatně. Standardní provozní náklady (nájem, poštovné, služby, spotřební materiál) kryl spolek z členských příspěvků: tyto položky jsou shrnuty v příloze v přehledech za finanční roky 2016 a 2017. Mimo účetnictví spolku zůstává cesta jeho předsedy do Ženevy: tu hradila švýcarská Rada pro podporu vědy.

EXPÉRIENCE ET AVENIR DU STRUCTURALISME
VERGANGENHEIT UND ZUKUNFT DES STRUKTURALISMUS
THE PAST AND PROSPECTS OF STRUCTURALISM

Minulost a budoucnost strukturalismu

colloque international
à l'occasion du 90e anniversaire du
Cercle linguistique de Prague

Prague, 24–26.X 2016

programme

Le colloque a lieu à l'Institut de littérature tchèque (Na Florenci 3, Praha 1 – Nové Město [cité Neuve de Prague]), la séance solennelle du CLP a lieu à l'Institut culturel italien (Šporkova 14, Praha 1 – Malá Strana [cité Mineure de Prague]). Le colloque est ouvert au public gratuitement.

LUNDI le 24 octobre

Institut de littérature tchèque

08h30 *enregistrement des participants*

09h00 ouverture du colloque par le président du CLP

« Welcome address » prononcé par Mme **Eva Hajičová**, ancienne présidente du CLP

09h15 LEÇON INAUGURALE

Robert Nicolai (Nice) : Fonctionnalisme et création de sens. La perspective de la dynamique sémiotique

10h15 *pause café*

10h40 MESSAGES D'EXPÉRIENCE PERSONNELLE

Ivo Vasiljev (České Budějovice) : Linguistic sign – an encompassing functional approach
Oldřich Král (Prague) : Understanding literature within and without culture

PANORAMA D'ÉTUDES

11h20 **Robert Kolár & Petr Plecháč & Jakub Říha** (Prague) : Functional structural study of verse

12h00 *pause déjeuner*

PANORAMA D'ÉTUDES

14h00 **Guy Achard Bayle** (Metz) & **Ondřej Pešek** (České Budějovice) : Linguistique et textes

14h40 **Vladimír Petkevič** (Prague) & **Patrice Pognan** (Paris) : Linguistique et informatique

15h20 *pause café*

15h40 **Tomáš Hoskovec & Jan Volín** (Prague) : Sentence phonology and experimental phonetics

16h20 **Ilja Lemeškin** (Prague) : Étude structurale du folklore

LUNDI le 24 octobre

Institut culturel italien

18h00 SÉANCE SOLENNELLE DU CERCLE LINGUISTIQUE DE PRAGUE

présentation des foyers de réflexion structuraliste

Viggo Bank Jensen : le Cercle linguistique de Copenhague

Mortéza Mahmoudian : la Société internationale de linguistique fonctionnelle

Lorenzo Cigana : le Cercle glossématique de Padoue

Anne Hénault : le Cercle et l'École sémiotique de Paris

présentation et discussion du projet international de recherche *Atlas du structuralisme européen*

19h30 *réception* faite par l'Istituto Italiano di Cultura di Praga
.....

MARDI le 25 octobre

Institut de littérature tchèque

ÉTUDES

LINGUISTIQUE – PHILOGIE – HISTOIRE

09h00 **Jiří Hedánek** (Prague) : Phonology of a «dead» language: the case of Biblical Hebrew

09h40 **Bohumil Vykypěl** (Brno) : „Analytisches Vergleichen“ von Sprachen und Geschichten

10h20 **Wilken Engelbrecht** (Olomouc & Lublin) : Die spekulative Grammatik als ferne Ahnfrau der modernen Grammatik?

11h00 *pause café*

11h20 TABLE RONDE : APPROCHE STRUCTURALE DE LA GRAMMAIRE

présidé par Giorgio Cadorini (Opava)

Xavier Frías-Conde (Madrid) : How does movement fit in a functional theory?

Christophe Cusimano (Brno) : Clitiques personnels, grammaires syntagmatiques et grammaire de dépendance

Juraj Mjachký (Radiměř) : Le nom propre et le problème de l'article français

12h20 *pause déjeuner*

TEXTES, ÉVÉNEMENTS, INTERPRÉTATION

14h00 **Irena Kurzová** (Prague) : Ludic aspect in literary text: the example of Italian Romance

14h40 **Adam Veřmiřovský** (Brno) : Interpreting a dramatic text

15h20 **David Drozd** (Brno) : on the semiotic framework of the Prague structural approach to the theatre

16h00 *pause café*

LANGUES ET SOCIÉTÉS, LANGUES ET POLITIQUE

16h20 **Michal Kovář** (Brno) : Choosing an appropriate comparative framework — the case of «small» Finno-Ugrian literatures

17h00 **Patrice Pognan** (Paris) : Le monde berbère entre disparition et résurrection

RÉFLEXIONS

VARIÉTÉ HISTORIQUE DU STRUCTURALISME

09h00 **John E. Joseph** (Edinburgh) : History in flesh and blood : the life and intellectual development of Ferdinand de Saussure

09h40 **Alessandro Chidichimo** (Genève) : Saussure, Bally et l'école de Genève : collaboration, identité et diffusion des études saussuriennes

10h20 **Lorenzo Cigana** (Liège) : Quelle « humanitas » dans la glossématique ?

11h00 *pause café*

11h20 **Martin Pokorný** (Prague) : Bühler's third axiom

12h00 **Klaas Willems** (Gent) : Eugenio Coşeriu und der Prager Strukturalismus

12h40 *pause déjeuner*

14h00 **Driss Ablali** (Metz) : Louis Hjelmslev en toutes lettres : éléments de réponse au projet glossématique inachevé

14h40 TABLE RONDE : SUR LES PISTES DE FUTURES RECHERCHES HISTORIQUES

présidé par Tomáš Hoskovec

Tomáš Glanc (Zürich) : Der Prager linguistischer Kreis als Gemeinschaft

Eva Krásová (Prague) : Émile Benveniste et le Cercle linguistique de Prague

Viggo Bank Jensen (København) : Roman Jakobson and Eli Fischer-Jørgensen. A deep friendship and tough criticism on phonology and phonetics

15h40 *pause café*

LEÇONS DE CLÔTURE : LINGUISTIQUE ET PHILOSOPHIE

16h00 **Émile Fromet de Rosnay** (Victoria, BC) : Semantics as potentiality

16h40 **Antonio Domínguez Rey** (Madrid) : Linguistique et phénoménologie. Les fondements poétiques du langage

à l'issue du colloque

COMITÉ D'ÉLABORATION DU PROJET « ATLAS DU STRUCTURALISME EUROPÉEN »

Tomáš **Hoskovec** (Praha), Savina **Raynaud** (Milano), Estanislao **Sofia** (Leuven), James **Underhill** (Rouen), Patrick **Flack** (Genève), Émile **Fromet de Rosnay** (Victoria, BC), Antonio **Domínguez Rey** (Madrid) ; sont bienvenus tous les participants prêts à prêter leur concours.

Le Cercle linguistique de Prague remercie l'Institut de littérature tchèque aussi bien que l'Institut italien de culture pour leur hospitalité, et le Ministère de la culture de la République Tchèque pour son soutien financier.